

Årsberättelse Omvårdnad

2022

Sjukvård

Forskning/utveckling

Utbildning

Omvårdnadsområde Neonatologi
Astrid Lindgrens barnsjukhus

Innehåll

INLEDNING.....	4
KAROLINSKAS TRE UPPDRAG	5
<u>VÅRDUPPDRAGET</u>	<u>6</u>
NEONATALVERKSAMHETEN	6
VÅRDPRODUKTION.....	6
OMVÅRDNAD	7
NEONATALA TRANSPORTER	10
PATIENTSÄKERHET	11
<u>UTBILDNINGSUPPDRAGET</u>	<u>12</u>
UTBILDNINGSFILMER	13
INTERNA UTBILDNINGSSATSER	14
UTBILDNING I NEONATALVÅRD	14
TEMAMÅNADER	15
FÖRDJUPNING I NEONATALVÅRD	16
FINE UTBILDNING.....	16
SEMINARIUM STEG 5- BITRÄDANDE UNIVERSITETSSJUKSKÖTERS KOR	16
FRISTÅENDE KURS I NEONATAL OMVÅRDNAD MED INRIKTNING MOT INTENSIVVÅRD 15 HP	16
NEOPODDEN	17
STUDENTER	17
ADJUNGERAD KLINISK ADJUNKT (AKA)	18
HANLEDAUTBILDNING	18
<u>UTVECKLING/ FORSKNING</u>	<u>18</u>
VÅRDUTVECKLING.....	18
STEG 5 BITRÄDANDE UNIVERSITETSSJUKSKÖTERS KA.....	18
DOKUMENTATION	19
AMNING/NUTRITION	20
FAMILJECENTRERAD UTVECKLINGSSTÖDJANDE VÅRD.....	21
PERINATAL PALLIATIV VÅRD/ ETIK	23
PERSONCENTRERAD OM VÅRDNAD MED FOKUS PÅ HUD	23
BARNRÄTTSSOMBUD.....	24
PROJEKT.....	24
NEONATALT INTRODUKTIONSÅR	24
AMNINGSTRÄNING MED SOND PÅ BB – ”SNABB-SPÅRET”	26
MENTORSKAP	27
DOKTORANDER	28
PUBLIKATIONER 2022	29
MEDVERKANDE I ÅRSBERÄTTELSE OMVÅRDNAD 2022	31

Inledning

Året som gått har varit utmanande för omvårdnadssektorn både nationellt och globalt och så även inom vår verksamhet. Många insatser har gjorts och görs för att utveckla arbetsmiljön, för ett förbättrat kvarstannande. Trots denna utmaning har vi tillsammans genomfört en rad utvecklings- och utbildningsinsatser under året.

Den övergripande målsättningen inom verksamheten är att erbjuda barn och familjer en kunskapsbaserad vård av högsta kvalitet. Målet är att säkerhetsställa bästa möjliga utfall för varje enskilt barn. Inom neonatalvården är det också viktigt att stödja föräldrarna genom en ofta utmanande period och att underlätta övergången från sjukhus till hem.

Syftet med årsberättelsen är att synliggöra det viktiga och omfattande arbete som pågår för att utveckla och säkerhetsställa en god vård till barn i behov av neonatalvård och deras familjer inom verksamheten.

Under 2022 har vi startat ett neonatalt introduktionsår, för att ge nya medarbetare en trygg start i sitt yrkesliv hos oss. Vi är mycket stolta över att haft möjlighet att inkludera 20 nya medarbetare i den insatsen. I mars examineras den första gruppen och det kommer finnas utrymme för att inkludera 20 nya medarbetare i programmet under 2023.

Andra guldkörn är ett samarbete med kvinnokliniken där lätt prematurfödda barn som vårdas på BB kan få stöd med sond, vilket kan ge ökade möjligheter till en framgångsrik amning. Vi har även haft ett seminarium där medarbetare som bedriver utveckling/projekt presenterade sina uppdrag. I Januari 2023 disputerade en sjuksköterska i vår verksamhet!

Årsberättelsen är uppbyggd kring Karolinskas tre övergripande ansvarsområden -*vård -forskning - utbildning* och har arbetats fram i samarbete med medarbetare som driver utveckling inom olika vårdområden (se rubrik medverkande).

Årsberättelsen är inte en komplett redogörelse för samtliga omvårdnadsaktiviteter under 2022, men ger samlat en god inblick i det pussel av insatser och fantastiskt engagemang som pågår och som sammantaget skapar förutsättningar för kunskapsbaserad vård med hög kvalitet.

Stort tack till alla medverkande!

Pernilla Dillner Omvårdnadsansvarig, specialistsjuksköterska Barn, Astrid Lindgrens Barnsjukhus.

Karolinskas tre uppdrag

Karolinska Universitetssjukhuset är ett av Europas största sjukhus som tillsammans med Karolinska Institutet leder den medicinska utvecklingen i Sverige.

För oss är **Sjukvård, Forskning och Utbildning** lika viktiga delar i arbetet för att förlänga och förbättra människors liv. Karolinska Universitetssjukhuset har i uppdrag att vara Region Stockholms universitetssjukhus med ansvar för specialiserad och högspecialiserad sjukvård. Uppdraget omfattar också huvudansvar för regionens forskning och utbildning av studenter i samverkan med Karolinska Institutet.

Vision/ Mission

Vi ska bota och lindra imorgon det ingen kan bota och lindra idag

Vår vision beskriver Karolinskas inriktning - Karolinska Universitetssjukhuset ska leda hälso- och sjukvårdens utveckling. Det inkluderar svåra sjukdomar där ingen fullgod behandling ännu finns, men också vård av sjukdomar där behandling förvisso finns men där vi ska vara bäst på att bota och lindra så många som möjligt i rätt tid och med rätt kvalitet.

Vi är bäst på det svåra. Vi tar ansvar för våra gemensamma resurser.

Missionen beskriver kärnan i vårt uppdrag och hur vi beskriver vår verksamhet. Vi ska ägna mindre kraft åt sådant som andra också kan och mer kraft åt det ingen klarar av eller där svaren saknas. Vår uppgift är att erbjuda patienter i Stockholm, Sverige och världen den vård Karolinska kan ge. Att vara bäst på det svåra innefattar att alltid utmana – såväl sjukdomar som vedertagna sanningar. Vi gör det genom forskning och utbildning av framtidens kollegor. Våra resurser är medborgarnas gemensamma medel och varje chef och medarbetare på Karolinska har ett ansvar att hushålla med dessa resurser och att stödja och hjälpa andra aktörer i sjukvårdssystemet.

Våra värderingar

Ansvar, medmänsklighet och helhetssyn är de ord som ska vägleda oss i vardagen och hjälpa oss att välja rätt beteenden för att nå våra mål och alltid sätta patienten först.

Ansvar

Vi tar ansvar för våra patienter, uppgifter och varandra. Vi säger ifrån om vi anser att något är fel.

Medmänsklighet

Vi möter våra patienter och varandra med omtanke och respekt. Vi utgår från varje patients unika behov.

Helhetssyn

Vi arbetar tillsammans över gränser för att ge bästa möjliga vård. Vi uppskattar varandras insats och ber om hjälp när det behövs.

Vårduppgdraget

Neonatalverksamheten

Karolinska neonatalenhet bedriver verksamhet på tre sjukhus - Danderyd, Huddinge och Solna. Årligen vårdas ca 2600 sjuka nyfödda och för tidigt födda barn inom verksamheten. Utöver det tas ca 200 utomläns-/utlandspatienter emot för högspecialiserad vård, ca 650 patienter passerar den neonatala hemsjukvården och uppemot 4000 öppenvårdsbesök genomförs på våra neonatalmottagningar.

Neonatalverksamheten på Karolinska universitetssjukhuset utgör Nordens största regioncentrum för nyfödda barn och deras familjer med ansvar för den högspecialiserade vården av för tidigt födda barn, respiratorvård och kylbehandling samt utgör en nationell resurs inom neonatal barnkirurgi, njur- och leversjukdomar, hjärnskador och medfödda ämnesomsättningsfel. Våra starkaste utvecklingsområden är den högspecialiserade vården samt familjecentrerad och utvecklingsstödande vård.

Vårdproduktion

Neonatalenheten har 2022 producerat drygt 21 000 vård dagar (exkl. BB Neo) inom slutenvården, en minskning med ca 14% från 2021. För fördelning mellan enheter, se tabell. I vår neonatala öppenvård har det tagits emot drygt 4 000 mottagningsbesök, vilket är en ökning med 7% från föregående år.

SLUTENVÅRD

SLUTENVÅRD			
SITE	VÅRDFORM	Vårdenhet, vårdande	Antal vård dygn
Huddinge	Slutenvård	4147 H Neo Intensivvård Avd	915
		4148 H Neonatal avdelning	2 270
		4149 H Neo Hemsjukvård Avd	3 426
		Summa HS	6 611
Solna	Slutenvård	3900 S Neo intensivvård Avd	3 265
		4860 S Neonatal Avd	0
		3969 S Neo Hemsjukvård Avd	2 657
		Summa S	5 923
Danderyd	Slutenvård	4157 DS Neonatal 1 avdelning	2 714
		4158 DS Neonatal 2 avdelning	0
		4161 DS Neo Hemsjukvård Avd	6 329
		Summa DS	9 043
TOTALT			21 577

ÖPPENVÅRD

SITE	VÅRDFORM	Vårdenhet, vårdande	Antal besök
Huddinge	Öppenvård	4241 H Neonatal mottagning	1 020
Solna	Öppenvård	4119 S Neonatal Mott	1 589
Danderyd	Öppenvård	4162 DS Neonatal mottagning	1 459
TOTALT ANTAL BESÖK MOTTAGNING			4 068

Omvårdnad

Omvårdnad är både en profession och ett akademiskt ämne. Omvårdnad utövas av de flesta av vårdens yrken och professioner och det är sjuksköterskeprofessionen som har ansvar för områdets kunskapsutveckling.

Sjuksköterskor och undersköterskor bidrar med en central kompetens och erfarenhet i det interdisciplinära och interprofessionella teamet kring patienten. Denna kompetens omfattar framförallt omvårdnaden av patienten, men ska även bidra till utvecklingen av bättre kliniska processer, forskning och utbildning.

God omvårdnad innebär att patienter tillförsäkras en god och säker vård utifrån behov och den aktuella situation som råder vilket inkluderar en fysisk, psykosocial, andlig och kulturell dimension. Den legitimerade sjuksköterskan ansvarar för och leder omvårdnadsarbetet. Det innebär att sjuksköterskan självständigt, i teamsamverkan och i partnerskap med patienten och dennes närstående ansvarar för omvårdnadsprocessen med bedömning, diagnostik, planering, genomförande och utvärdering av omvårdnaden (Svensk sjuksköterskeförening 2014).

Kompetens omvårdnad

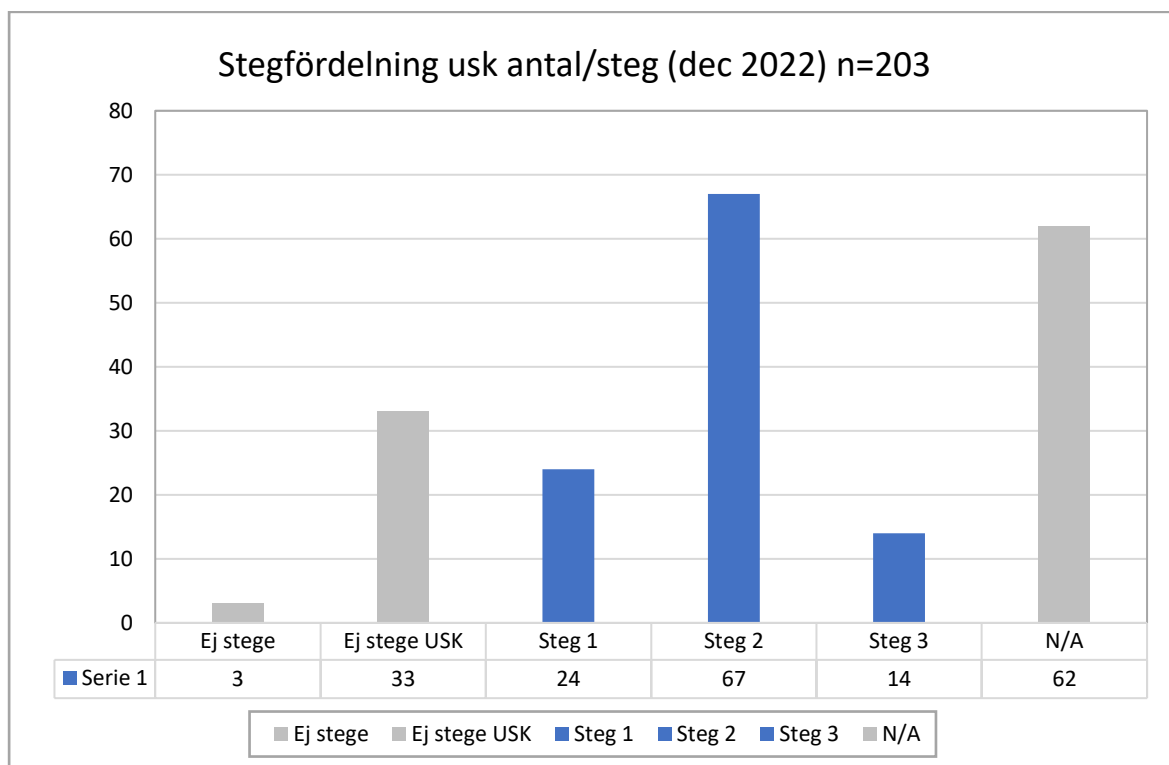
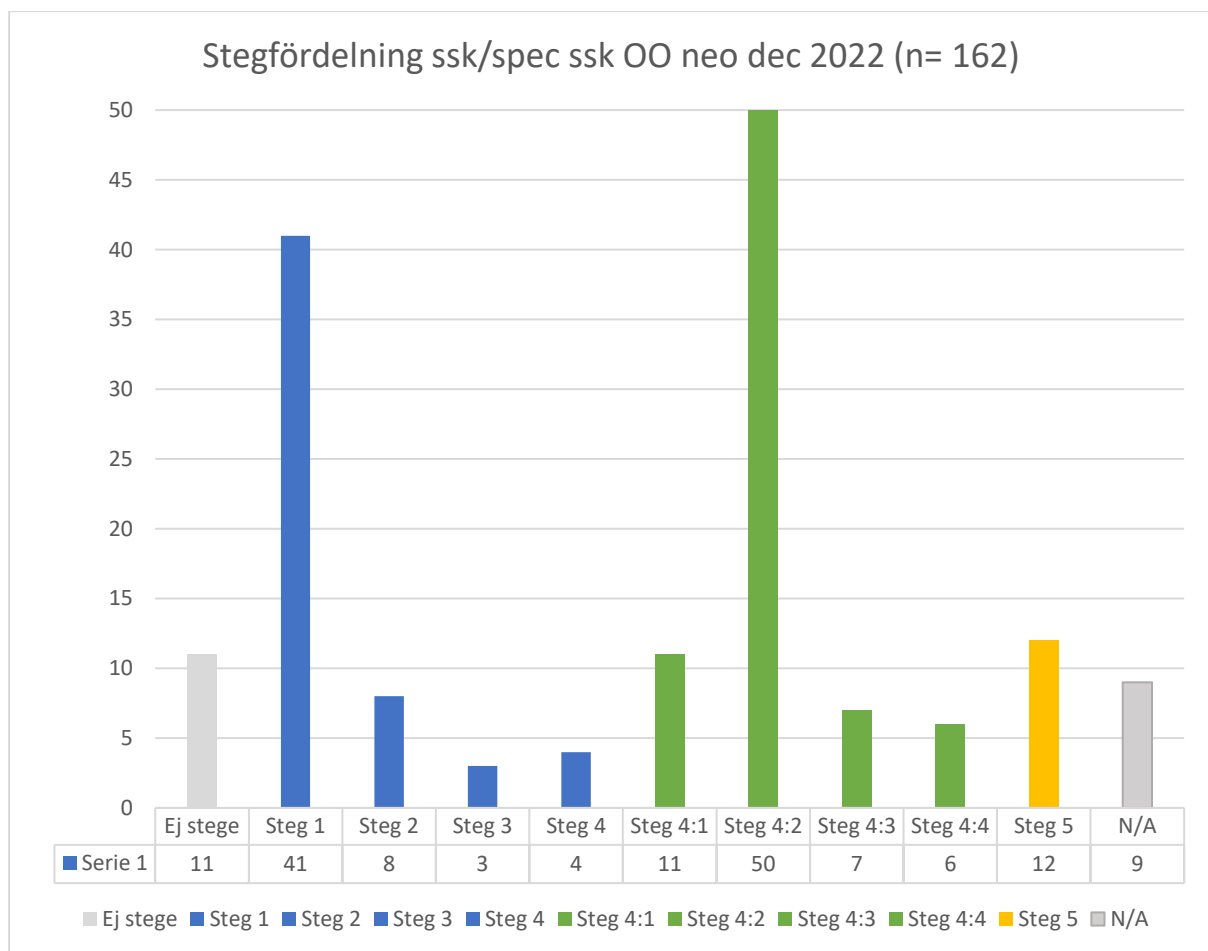
Karolinska Universitetssjukhuset implementerade under 2018 Region Stockholms kompetensmodell för kliniskt verksamma sjuksköterskor och under 2021 för kliniskt verksamma undersköterskor. Kompetensmodellen fungerar som ett ramverk där medarbetaren placeras i stegen efter en bedömning av den reella och formella kompetensen. Bedömningsverktyget utgår från de sex kärnkompetenserna- evidensbaserad vård, personcentrerad vård, informatik, säker vård, förbättringskunskap och samverkan i team. Kompetensstegen kan användas som stöd för medarbetaren i sin kompetensutveckling och stegen möjliggör ett gemensamt språk för kommunikation kring kompetens. Kompetenskartläggningen kan även vara ett stöd i att tydliggöra en verksamhets aktuella kompetens samt ett hjälpmedel i att tydliggöra framtida behov. Kompetenskartläggningen möjliggör till exempel riktade utbildningsinsatser och rekryteringsinsatser utifrån specifika behov.

SJUJSKÖTERSKOR

Stegen innefattar steg 1–7 (spec. utb. 4:1-4:4) se figur för stegfördelning för samtliga 205 sjuksköterskor inom vår verksamhet, ej steg är sjuksköterskor som ej arbetar kliniskt och därför ej placeras i steg, "ej placerade N/A" ska vara placerade men saknar placering.

UNDERSKÖTERSKOR

Kompetensstegen för undersköterskor innefattar fem steg. Undersköterskor/barnsköterskor som innehar definierad formell kompetens har blivit placerade i stegen. Placering "ej steg" inkluderar undersköterskor som ej arbetar kliniskt och "ej steg USK" är undersköterskor som ska få en placering men där formell kompetens inte validerats. Alla medarbetare ska ha en placering. Under 2022 har en bedömningsgrupp för tillsättning av undersköterskor på steg 5 bildas och första undersköterskan på steg 5 är tillsatt på Karolinska. N/A är medarbetare som ska vara placerade men ej blivit det.

Diagrammen visar hur medarbetarna är placerade i Heroma, (hämtade via Tableau 230209)

Kvalitetsindikator temperatur

Temperaturreglering hos barnet är en fysiologisk process som påverkas av gestationsålder, sjuklighet och barnets omgivningsmiljö. Genom en optimerad omgivningsmiljö och värmevård bidrar vi till att barnet kan upprätthålla en stabil kroppstemperatur med minsta möjliga energiåtgång. Internationella studier har visat ett samband mellan kroppstemperaturer under 36,0°C och sjuklighet och temperaturer <35,5°C med dödlighet under nyföddhetsperioden.

"Andel med rätt kroppstemperatur (36°-37,5°) under de 6 första timmarna efter ankomst på neonatalavdelning" är en av Karolinskas sjukhusspecifika kvalitetsindikator, som rapporteras till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen (HSF). Målvärde är att 90% av barnen ska ligga inom det spannet.

Resultat för 2022: Andel barn med normotermi - 87%

Antal barn i SNQ	Antal barn med registrerad kroppstemperatur 0-6 timmar efter inläggning	Andel barn med registrerad kroppstemperatur 0-6 timmar efter inläggning	Antal barn med normotermi 36,0-37,5	Andel barn med normotermi 36,0-37,5
1765	1211	69%	1049	87%

Föräldraenkät

Via SNQ erbjuds föräldrar att ge feedback om vården genom en enkät som skickas digitalt. Enkäten består av 15 frågor i 5 dimensioner. Respekt och bemötande, information och kunskap, delaktighet och involvering, kontinuitet och koordinering, förtroende och smärtlindring samt helhetsintryck. Utfallet från föräldraenkäten följs och sammanställs av enhetens verksamhetsutvecklare.

I verksamhetens har vi valt att specifikt lyfta tre enkät-frågor- områden relaterat till kommunikation, bemötande och smärta.

Fråga 3: Om personalen pratade med varandra om barnet, gjordes du delaktig i samtalet?

- 64% av föräldrarna Ja helt och hållet. (Mål 80%)

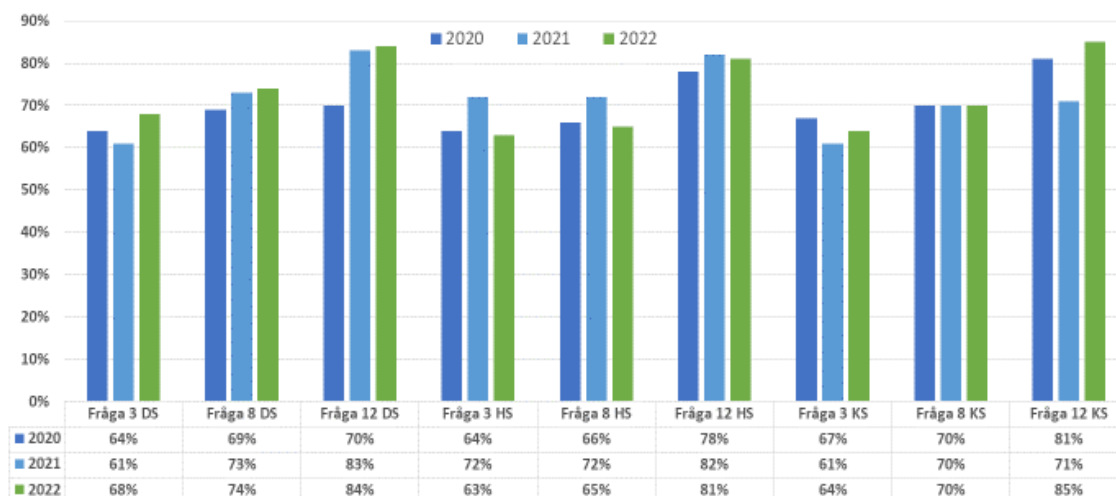
Fråga 8: Tog vårdpersonalen hänsyn till dina/era egna erfarenheter och synpunkter på barnets hälsotillstånd?

- 73% av föräldrarna, Ja helt och hållet (Mål 80%)

Fråga 12: Om barnets vid vistelse kände smärta, fick barnet snabbt hjälp med smärtlindring?

- 81% av föräldrarna svarade Ja, Helt och hållet (Mål 95%)

ANDEL SOM SVARAT JA, HELT OCH HÅLLET

Neonatala Transporter

Varje år transporteras cirka 2500 nyfödda barn i Sverige till andra sjukhus på grund av tidig födelse, missbildningar, komplikationer eller för att de kräver en annan vårdnivå. Neonatala transporter genomförs med vägambulans, ambulansflyg eller helikopter. Det finns två typer av transporter inom region Stockholm. De akuta neonatala transportererna genomförs av Akut Neonatal Transportservice (ANTS) på Karolinska Universitetssjukhuset, där barn i behov av förflyttning både nationellt och internationellt inkluderas. De planerade transportererna kan genomföras av erfarna medarbetare. I transportteamet ANTS ingår medarbetare från neonatalverksamheten, 12 sjuksköterskor, 2 undersköterskor och 12 läkare. Under 2022 genomförde ANTS 291 transporter med totalt 306 barn, 65% av dessa hade behov av någon form av andningsunderstöd. Tre procent genomfördes med helikopter, 9% med flygplan och resterande med vägambulans. En majoritet var patienter som transporterades inom regionen, 18% var utomlänns patienter och 1% utomlands.

Specialistsjuksköterska på väg!

Patientsäkerhet

Patientsäkerhetsgruppens uppdrag är att ta emot och klassificera vårdavvikelser, publicera månadslista över vårdavvikelser samt de åtgärder de genomfört och planerar. Gruppen bistår vid händelseanalyser i Lex Maria fall, samt bedriver utvecklingsarbete inom vårdansvarsområdet för att nå sjukhuset och verksamhetens mål. Patientsäkerhetsgruppen har under 2022 välkomnat en tredje sjuksköterskekollega till teamet.

Patientsäkerhetsgruppen deltar i Temamånaderna kopplat till vårdmoment där det förekommer många avvikelser och håller patientsäkerhetsforum för dag- och nattpersonal en gång i månaden samt är lokala användarstödjare för HändelseVis. På "Patientsäkerhetsforum" diskuteras avvikelser som behöver lyftas av olika anledningar tex krav på snabba åtgärder pga. avvikelsernas allvarlighetsgrad eller behov av att sprida kunskap om nyupptäckta brister.

Under hösten startade arbetet med att genomföra en patientsäkerhetsenkät på alla siter. Tanken är att den ska hjälpa oss att kunna göra ytterligare förbättringar i patientsäkerhetsarbetet. Patientsäkerhet är ett laddat ämne och det behöver vara högt i tak för att kunna prata och rapportera händelser i vårt dagliga arbete.

DANDERYD

Den totala summan av vårdavvikelser på Danderyd år 2022 är 208 stycken, en ökning från 163 från 2021. Ökningen består främst av att riskrapporteringarna ökat från 73 till 107 stycken (tillbud och negativa händelser ligger kvar på samma nivåer). Inga Händelseanalyser har initierats, men det har genomförts tre internutredningar.

I slutet av året startades en grupp för att genomföra en analys av riskerna vid införandet av CHA (hittills har alla patientkontroller på Danderyd varit på pappersjournal). Det har också börjat en apotekare vilket höjt både kvaliteten och antalet läkemedelsavvikelser. Läkemedelsavvikelserna är avgörande för att säkra upp möjligheterna för sjuksköterskor att göra rätt i läkemedelsrummet och vid administrering.

För att öka rapporteringen av miljöavvikelser har patientsäkerhetsgruppen samarbetat med miljögruppen. Målet var en ökad kunskap kring vad som är en miljöavvikelse och när det ska rapporteras. Det blev ingen ökning av rapporteringen. Avvikelseerna ligger stabilt runt sju per år. Vid sjuksköterskekollegiumets möten på avdelningen har patientsäkerheten blivit en stående punkt. Det och patientsäkerhetsforumet gör att avdelningen tillsammans kan komma med lösningar för att förbättra det lokala patientsäkerhetsarbetet. Vi uppskattar alltid alla som bidrar med sin tid och kommentarer på mötena.

HUDDINGE

Under 2022 hanterades totalt 131 vårdavvikelser. 126 av dessa från vårdavdelningen och sex avvikelser från Mottagningen. Sju Avvikelser klassificerades som vårdskador. Läkemedel och Behandling/omvårdnad är områden där flest avvikelser skrivs.

LOKALT HUDDINGE OCH SOLNA

FÖRBÄTTRINGSARBETE: VIOL (Ventrikelsond I Optimalt Läge) en jämförelse av vikt-och längdbaserade algoritmer mot nuvarande mätmetod NEX (nose-ear-xiphoid). Längdbaserad uträkning var den metod som ansågs mest korrekt, då både NEX och den viktbaserade överskattar sondläget. Fortsatt planeras den längdbaserade metoden att testas och utvärderas inom hela verksamheten.

SOLNA

Under 2022 hanterades det totalt 161 vårdavvikelser. Den största kategorin av avvikelser var läkemedelsavvikelser. Andra grupper som är utmärkande är "Kommunikation" mellan olika personalkategorier och mellan olika enheter (förlossning, operation och oss) "Teknikavvikelser" ingår också som större grupp.

Tre Riskanalyser har genomförts:

- Risker inför ev. införande av CLAC-funktion på Leoni-respiratorer
- Risker vid vätskedygnsbyte
- Risker inför öppnandet av IMA-vård

Från att det tidigare gjorts flest händelseanalyser har det under året blivit fler internutredningar. I dessa analyser är det även läkemedelsavvikelser som ligger till grund för flest analyser. Av utredningarna har sju stycken genererat Lex Maria ärenden.

Analyserna ligger som grund till mycket av det förändringsarbete som sker på avdelningen, exempel på detta är:

- Införande av MEDMARK-etikettskrivare efter att etiketten på infusion-spruta misstolkats och hindrat upptäckten av felaktigt sprutinneåll
- Ändring av Heparindropp i centrala infarter för att försöka hindra uppkomsten av tromboser
- Införande av "Hatten" – ett verktyg som stöd för både personal och föräldrar.

I Maj hade vi ett uppskattat patientsäkerhetsforum där vi lyfte avvikelser från år 2002 - 2012 och 2022 med frågeställning från när avvikelserna härstammar? Förutom att det var roligt att gissa och diskutera sig fram konstaterades att vissa saker blivit bättre, andra kvarstår och att det handlar om en ständig process att upprätthålla säkerheten.

I december diskuterades: Vem har ansvar för vad? när och hur? med utgångspunkt ifrån avvikelser. Detta togs upp då många i personalgruppen är nya i verksamheten. I början av juni månad deltog vi i "Neo Podden" och lyfte där patientsäkerhetsarbetet och hur det är att arbeta inom neonatalverksamheten.

Utbildningsuppdraget

Inom OO Neonatologi finns en styrgrupp för kompetensutveckling "utbildningsgruppen", där fyra utbildningsansvariga sjuksköterskor med 50% av sin tjänst avsatt till kompetensutveckling och en medarbetare med 100%, en OVC/ site ingår. OVA är ordförande och sammankallande för gruppen. Därutöver finns flera medarbetare som inom olika utvecklingsuppdrag genomför riktade utbildningar till medarbetargruppen.

Utbildningsgruppen har varje höst en heldag med planering, då föregående år utvärderas och mål för kommande år definieras. Löpande träffas gruppen en gång per månad.

Utbildningsgruppen har ett övergripande ansvar för enhetens interna kompetensutveckling (framtagande och genomförande av utbildningsinsatser), inskolning av nya medarbetare, studentmottagande mm.

2022 har utbildningsgruppen haft följande fokusområden:

- Projekt Neonatalt introduktionsår
- Uppdatering och omarbetning av rutiner vid inskolning, tex checklista
- Utarbetande av kompetenskort för undersköterskor och rutiner för delegering
- Utbildningsfilmer
- Revidering innehåll för intern utbildning i neonatalvård (3+2 dagar)

Utbildningsfilmer

Utbildningsansvariga har under 2022 har arbetet vidare med inspelning av utbildningsfilmer för olika vårdmoment och apparater. Filmerna finns tillgängliga för samtliga medarbetare på

G:/Kompetensutveckling_Neo

Inom följande områden är totalt 32 filmer publicerade:

(G:) gem\$ (\\dfs.gaia.sll.se) > Kar > Kompetensutveckling_Neo > Filmer			
	Namn	Senast ändrad	Typ
✦	V-sond	2022-05-11 08:20	Filmapp
✦	Tarmsköljning	2022-02-07 12:52	Filmapp
✦	Stomi	2022-02-10 18:22	Filmapp
✦	Sensormedic	2022-02-07 14:09	Filmapp
	LeoniPlus	2022-02-07 14:08	Filmapp
	INOMax-NO-behandling	2022-02-07 14:10	Filmapp
	Hygien	2022-05-19 14:51	Filmapp
	Giraffe Panda Öppenbädd	2021-12-06 10:46	Filmapp
	Fabian-CPAP	2022-05-11 07:58	Filmapp
	Bilicocoon	2023-01-23 17:14	Filmapp
	Accucheck-Blodsocker	2022-04-04 10:19	Filmapp

Interna utbildningsinsatser

På våra tre siter genomförs en rad olika utbildningsinsatser med externa och interna föreläsare, hel och halvdagar och kortare utbildningar i överlappningstid. Nedan ett axplock:

Neurofys om aEEG	Handledning
Vårdhygien	Implementering av rPAP
Anknytning	Introduktionsdagar för nyanställda
Trycksår, hudvård	Introduktionsdagar för sommarvikarier
Dokumentation	Omvårdnad vid hypotermibehandling
Förflyttning, familjevård	Handledning och pedagogik
Läkemedel	Pritonealdialys- heldag
Barnets omvårdnad	Criticool
Barnrätt	VIL
Prematura barnets amning	Matningsstrategier
PVK-sättning	Apparatkörkort (CPAP, Leoni, Aeeg, criticool, NO)
CAMST	S-HLR barn & vuxen för medarbetare
Akutinskolning personal	Föreläsning av kurator
Teoriblock för nyanställda	Veckans diagnos
Sjukhuspräst, samtal om avlidet barn	

Utbildningstillfälle EEG på Danderyd

Utbildning i neonatalvård

Under året har vi genomfört en internutbildning i neonatalvård. Utbildningen är sammansatt i två block 3 + 2 dagar och riktar sig till sjuksköterskor och undersköterskor/ barnsköterskor. Innehållet är brett sammansatt med föreläsare från flera yrkeskategorier i vår verksamhet.

Innehåll utbildning i neonatalvård

NIDCAP	Normotermi Intrahospitala transporter
Omställningen vid födelsen	Hur följs våra barn upp?
Hjärta och cirkulation	Hjärnblödningar asfyxi kramper (Neonatal Neurologi)
Hemsjukvård	Kylbehandling omvårdnad
Andnings-störningar, behandling/åtgärder	Hypoglykemi
Andnings-störningar, definitioner/ etiologi	Ljusbehandling, Omvårdnad
CPAP omvårdnad	Enteral nutrition/ Matningsstrategier
Parenteral nutrition	Metabol screening
Smärta/smärtskattning	Kirurgi buk (Diafragmabråck, Hernia, NEC, bukstatus)
Hyperbilirubinemi	Hud mot hud vård
Kirurgi omvårdnad	Patientsäkerhet
Infektioner Bakteriella/ viruser	Palliativ vård
Parenteral nutrition	Vätskebalans & syra bas

Temamånader

Under 2022 har vi haft ett särskilt fokus på våra tema-månader. Steg 5 inom respektive område ansvarar för sitt område och våra utbildningsansvariga gör en stor insats för att planera och hålla samman insatsen.

Fördjupning i neonatalvård

Fördjupningsutbildning i neonatalvård är riktad till sjuksköterskor på kompetenssteg 2–4 och 4:2–4:4, under 2022 genomfördes ett utbildningstillfälle. Utbildningen är en heldag. Årets utbildning fokuserade på patientsäkerhet generellt och specifikt relaterat till läkemedel.

FINE utbildning

FINE utbildningarna har fortsatt som tidigare med 6 introduktioner och 6 examinationer per år. Vi har nu 208 medarbetare som med godkänt resultat genomfört FINE-utbildningen och totalt har 267 personer deltagit i FINE-introduktionerna. Agnes Linnér har tillträtt som Center-chef för Karolinska NIDCAP Training & Research Center och Siri Lilliesköld som Co-Director. Under hösten har två medarbetare påbörjat sin utbildning till NIDCAP-observatörer.

Seminarium steg 5- Biträdande Universitetssjuksköterskor

Under 2022 har vi haft ett seminarium där våra Biträdande Universitets sjuksköterskor och medarbetare som har specifika utvecklingsuppdrag berättade om sina uppdrag. Seminariet var länkat ut till alla tre husen via Teams för att nå ut till så många som möjligt.

Våra fantastiskt kompetenta medarbetare som hållit i seminariet.

Fristående kurs i Neonatal omvårdnad med inriktning mot intensivvård 15 hp

Neonatalverksamheten har i samarbete med Karolinska Institutet tagit fram en fristående kurs i neonatal intensivvård. Det är en kurs som bedrivs på halvfart med nationellt intag med utrymme för 25 studenter/kurstillfälle. Kursen riktar sig till specialistsjuksköterskor/barnmorskor med tidigare utbildning och eller erfarenhet inom högspecialiserad barnsjukvård och/eller intensivvård och/eller anestesivård. Sedan start har 40 studenter genomfört utbildningen varav 11 är medarbetare från oss. I pågående kurs är det 17 aktiva studenter varav 2 är medarbetare från våra verksamheter.

Neopodden

Neopodden är inspelade samtal där föräldrar, tidigare patienter, forskare och vårdpersonal deltar. Podden produceras av neonatalvården och Milla Belcam leder samtalen. Under 2022 har vår podd publicerat fyra nya avsnitt. Totalt finns 43 inspelade episoder sedan start. Gå in och lyssna tex via Podcaster.

Inspelning pågår!

2022 har fyra avsnitt släpps

11 apr. 2022 · S 10 A 43 · 41 min återstår

Född och uppväxt på neo

Neopodden >

▶ Återuppta

– från neobarn till laktationskonsult. Sofie Lindblad kom till neo som nyfödd – och är kvar fortfarande! Flera i familjen har jobbat på neo och Sofie

Född och uppväxt på neo 11 april 2022 ▶ 30

26 apr. 2022 · S 10 A 44 · 33 min återstår

Från Barnmorskedrömmar till barnrättsombud

Neopodden >

|| Pausa

– Om att jobba på neo i Huddinge. Lina Norberg Larsson jobbade på krogen, men efter två förlossningar bestämde

Från Barnmorskedröm... 26 april 2022 || 30

10 mars 2022 · S 10 A 42 · 28 min återstår

Neonatalvården växer med Stockholmsregionen

Neopodden >

|| Pausa

Så kan du utveckla och utvecklas i neonatalvården – Jessica Schiött, specialister i sköterska och

Neonatalvården växer... 10 mars 2022 || 30

17 okt. 2022 · S 10 A 45 · 52 min återstår

"Jag har aldrig kommit på någonting som skulle vara lika roligt"

Neopodden >

▶ Återuppta

– om att arbeta med patientsäkerhet och intensivvård. Stina Jansson har jobbat med neonatal intensivvård i 32

"Jag har aldrig kommit... 17 oktober 2022 ▶ 30

Studenter

Inom neonatalverksamheten tar vi emot studenter för verksamhetsförlagd utbildning. Studenterna kan vara våra framtida kollegor och det är viktigt att de får ett bra mottagande och en lärorik praktikperiod. Totalt har vi tagit emot 10 blivande specialistsjuksköterskor, 11 undersköterskor och 105 barnmorskor.

Yrkeskategori	Antal	Site
Specialist-SSK	4 st	Huddinge
Usk	2 st	Huddinge
Barnmorska 1-2 pass	44 st	Huddinge
Ssk spec student	1 st	Danderyd
Usk	5 st	Danderyd
BM-studenter 1-2 pass	24 st	Danderyd
Ssk spec student	5 st	Solna
Usk	4 st	Solna
BM-studenter 1-2 pass	27 st	Solna

Adjungerad klinisk adjunkt (AKA)

AKA fungerar som en brygga mellan lärosäte och klinik med funktionen att stötta handledare och studenter att nå utsatta lärandemål för VFU samt driva studentfrågor. Inom ME OO Neonatologi har en medarbetare uppdraget som AKA på 20% av sin arbetstid.

Handledarutbildning

Inom verksamheten har vi sedan 2020 satsat på att öka den pedagogiska kompetensen. Vår målsättning är att kunna erbjuda handledarutbildning 7,5 hp till 6 medarbetare per termin. Vi arbetar även riktat för att samtliga medarbetare ska genomföra och registrera handledarutbildning VIL e-lärande, tillgänglig på Lärtorget.

Utveckling/ Forskning

Vårdutveckling

Inom neonatalverksamheten finns en omfattande struktur med omvårdnadsmedarbetare som har del eller hela sin kliniska tjänst avsatt för vårdutveckling. Utöver de med avsatt tid, bedriver många medarbetare vårdutveckling integrerat i sin kliniska tjänst.

Steg 5 Biträdande Universitetssjuksköterska

Steg 5 tjänster utgår från verksamhetens behov och tillsätts efter granskning av en sjukhusgemensam bedömningsgrupp, bestående av 7 ledamöter utsedda av FoU-direktören. Uppdraget är i kombination med klinisk tjänstgöring 20-50%. Biträdande Universitetssjuksköterska på steg 5 har uppdraget att inom sitt vårdansvarsområde följa, värdera och förmedla resultat från aktuell forskning och utveckling, initiera och delta i utvecklingen av vårdansvarsområdet samt utbilda, handleda och implementera ny kunskap. Inom verksamheten finns det totalt 13 biträdande universitetssjuksköterskor. Vakanta tjänster just nu är nutrition, smärta och hygien.

Vårdområde	Antal	Anställning Site
Amning/ Nutrition	2	Solna, Danderyd
Etik och Perinatal Palliativ vård	1	Verksamhetsövergripande
Familjecentrerad utv. stöd vård	3	Solna, Danderyd, Huddinge
Kompetensutveckling	2	Danderyd
Patientsäkerhet och Kvalitet	3	Huddinge + Solna + Danderyd
Dokumentation	1	Verksamhetsövergripande
Hud	1	Verksamhetsövergripande

ÖVRIGA UPPDRAG

Vårdområde

Patientsäkerhet	1	Verksamhetsövergripande
Kompetensutveckling	3	Solna + HS
Familjecentrerad utv. Stöd vård	1	Verksamhetsövergripande

Dokumentation

Inom neonatalverksamheten finns det 7 dokumentationsutvecklare och en biträdande Universitetssjuksköterska i Dokumentation på Steg 5 som har ett verksamhetsövergripande ansvar. Fokus under 2022 har varit Standardiserade Aktivitetsplaner (SAP) i Take Care (Omvårdnadsdiagnoser enl. NANDA).

MÅL/VISION FRAMÅT

- Ökad medvetenhet om att dokumentation handlar om patientsäkerhet
- Standardiserade aktivitetsplaner är vårt hjälpmedel/arbetsverktyg för att upprätthålla god evidensbaserad omvårdnad
- Varje patient ska ha standardiserade aktivitetsplaner utifrån sina individuella behov och erhålla de omvårdnadsåtgärder som är definierade i planen
- Regelbunden sammanställning över användandet av SAP
- Införande av SAP för Nutrition på Huddinge och DS. Nutritionssamtal i alla journaler.
- Individuella planer för såromvårdnad.

UTBILDNINGSINSATSER

Under Temamånad i april var det utbildningsinsatser kring hur man skapar och hanterar aktivitetsplaner. Både standardiserade och individuella. De olika siterna har haft flertal utbildningstillfällen.

- Steg 5 föreläst på introåret
- Kollegial journalgranskning, 1g/månad, har patienterna de aktivitetsplaner de ska ha?
- Introduktion för nyanställda sjuksköterskor

SAMARBETEN MED ÖVRIGA STEG 5 UPPDRAG

Standardaktivitetsplaner för amning och flaskmatning

Standardaktivitetsplaner för misstänkt Hudsvamp, risk för hudskada vid grimma

OBLIGATORISKA STANDARDAKTIVITETSPLANER

Barn < v. 32

- Risk för försämrad föräldra-barnanknytning
- Ökad stimulänslighet för spädbarn
- Ineffektiv sugsväljteknik <v. 32 (smakis)

MÅL: 90% av patienterna har Inom 72h från inskrivning/födelsen aktiverade SAP enl. ovan

Barn > v. 32: Aktivitetsplan kopplad till nutrition. (Individuella planer, SAP under utveckling 2022)

CPAP behandling: Risk för hudskada

Vid Sår: Uppdaterat status finns med beskrivning av sår och vid trycksår kategoriserat enl trycksår 1-4. Individuell aktivitetsplan ska finnas: Hudskada med ordinationer för skötsel av såret.

Amning/Nutrition

DANDERYD

Fokus på Danderyd under 2022 för den lokala amnings och nutritionsgruppen tillsammans med steg 5 i nutrition har varit att genomföra riktade insatser till medarbetarna för att stärka kompetensen gällande amning och nutrition. Under Tema-månad Amning/nutrition startades amningscirkel där en kort föreläsning ingick och därefter en öppen aktiv dialog för att öka medvetenheten om amning och dess viktiga funktioner för mor och barn. Amningscirkelarna har fortsatt 1 ggr/ månad på alla tre siter.

Steg 5 i nutrition samarbetar verksamhetsövergripande och har tagit fram en heldagsföreläsning för introduktionsåret som kommer att vara grunden till steg 1 i den nya amningsutbildningen. Det pågår även ett arbete med att uppdatera våra riktlinjer relaterat till Amning/ nutrition. Tillsammans med steg 5 i dokumenten har vi även skapat aktivitetsplaner som är i bruk på två av våra siter.

UTVIDGAT LAKTATIONSSTÖD

Under året har steg 5 inom amning certifierat sig som laktationskonsult, International Board Certified Lactation Consultant (IBCLC). Steg 5 verkar även som laktationskonsult på avdelningen måndag till fredag på fm för att stärka kollegor i sin kunskap om amning och nutrition. Målet är att fortsätta implementeringen av nutritionssamtal för att öka laktationen hos mödrar som vill amma samt stötta familjer utifrån behov gällande tex matnings-metod, bröstkomplikationer, laktation, amningshjälp mm. Stödet är även riktat till mottagning/hemsjukvård både besök på mottagningen och hembesök, på alla tre siter. Steg 5 driver även insatsen "sond på BB".

SOLNA

Under verksamhetsåret 2022 har amning och nutritionsgruppen arbetat vidare med "utdelning av kolostrumkit" till samtliga mammor för att de tidigt ska initiera och upprätthålla produktionen av egen bröstmjölk. Vi är idag stolta över att "smakis i munnen" i möjligaste mån ges till alla barn som inte själva kan äta via munnen och därför behöver hjälp med att träna sin oralmotorik och oralmuskulatur, samtidigt som barnen får positiva smakupplevelser i munnen.

Under vårterminen lyftes olika teman rörande amning och nutrition. Gällande flaskmatning så implementerades två nya verktyg för att hjälpa föräldrar och personal att tolka och bedöma om barnet är redo att äta via munnen. Verktygen heter "Beredd att äta" och "Flaskmatning i Baybys takt". Medarbetarna informerades även om vilken bedömning som bör göras av barnet innan koppmatning utförs. De gavs även möjlighet att gå amningshjälps heldagsutbildning för vårdpersonal samt delgavs information om verksamhetens digitala amningsutbildningar. Detta för att förnya och upprätthålla amningskunskaperna, då de fysiska amningsutbildningarna uteblivit pga covid.

I samarbete med steg 5 i dokumentation har vi även färdigställt standardiserade aktivitetsplaner för: Amningssvårighet, Smakportion och Flaskmatning > v 34. Det har det införskaffats två nya bröstpumpar från Meddela, i syftet att underlätta pumpningen för våra mödrar, fortlöpande utvärdering pågår. Utöver Amning och nutritionsuppdraget har gruppen även varit delaktiga i projekten IMA, Zero-separation samt uppstarten av en samverkan mellan BB-Neo för planeringen av kommande implementering av "sond på BB från v 35". Avslutningsvis har steg 5 Solna tillsammans med steg 5 Danderyd förberett, sammanställt och föreläst under en heldagsutbildning för Mentorsprogrammet för nyanställda. Föreläsningen behandlar ett stort grundläggande kunskapsområde inom amning och nutrition i Neonatalvården, från våra minsta prematurer till våra sjuka nyfödda barn.

Familjecentrerad Utvecklingsstödande vård

FÖRFLYTTNING VID HUD-MOT- HUD VÅRD

Forskning visar att tidig hud mot hud vård är positivt för barn och familjer, men själva förflyttningen kan vara påfrestande för ett mycket litet eller svårt sjukt barn. Förflyttningsmomentet kan framkalla ett flertal olika känslor hos föräldrarna, såsom stress och ångest. Genom noggrann planering, individanpassad kommunikation och information som inkluderar emotionellt stöd och pedagogisk handledning kan föräldrarnas upplevelse av förflyttningsmomentet förbättras.

Under 2022 har därför två gemensamma projekt på Danderyd, Huddinge och Solna genomförts.

- En standardiserad förflyttningsfilm som visar hur förflyttningsmomentet ska gå till på ett patientsäkert sätt har tagits fram och finns tillgänglig på intranätet
- Uppdaterad broschyr om hudnära vård

Verksamheten har fått anslag från Stiftelsen Astrid Lindgrens barnsjukhus för inköp av 500 böcker "Otto och maskinerna", som är skriven av en förälder vars barn vårdats inom vår verksamhet. Målsättningen med boken är att involvera syskon på ett pedagogiskt och förståeligt sätt samt att familjer utan syskon ska kunna illustrera för barnet vad som har hänt tidigare i livet.

SOLNA

AKTIVITETER

- Pm för planeringsansvarig sjuksköterska och kontakt barn/undersköterska har uppdaterats och många flera patienter får idag en PAS och KBSK än tidigare
- Infört ankomst-, omvårdnads- och utskrivningssamtal. Med hjälp av mallar blir det enklare för personalen att genomföra dessa samtal
- Inköp av små badankor som barnen får efter sitt första bad
- Under tema månaden "barnets omvårdnad" var fokus bäddning och bad. Personalen fick både teoretisk och praktisk utbildning om detta
- Firat NIDCAP- och Världs prematur dagen

UTBILDNINGSINSATSER

- Bedside undervisning till nyanställda (25st) i att tyda barnets signaler och beteende, samt information om hur barnet hjälps att nå stabilitet och självreglering
- NIDCAP föreläsning i grupp vid sju tillfällen

MÅL FÖR 2023

- Implementering av samtalsmallar
- Uppdatera PM om Hudnära vård och på det sättet öka den hudnära vårdtiden för våra patienter
- Driva projektet med att vårda flera av våra sjuka barn i vuxensäng
- Fortsätta med bedside arbete och mentorskap kring vår omvårdnad
- Arbeta vidare med olika workshop i omvårdnad

HUDDINGE

Samtlig omvårdnadspersonal har utbildats i förflyttning av barn till hud-mot- hud vård genom workshops som hållits 10 ggr under året. Arbetet med förflyttningstekniken kommer att fortsätta under 2023. För att öka tiden barnen sitter hud-mot-hud med sina föräldrar, har personalen utbildats kring hur man stöttar familjer i att sitta hud-mot-hud. Tillsammans med sjukhusets ergonom har en utbildning i hur man på ett bra sätt kan utföra procedurer när barnet sitter hud-mot hud tagits fram. Genom denna har personalgruppen fått bra verktyg för att kunna utföra

vården på ett tryggt sätt. Detta arbete fortsätter under 2023 med målet att öka den hudnära omvårdnaden.

Ytterligare workshop och internutbildningar har under året gjorts gällande barnens rättigheter, badning och omvårdnad. Under temamånad har fokus lagts på barnets rättigheter i vården och syskons delaktighet. Vi har gjort informationskort för påminnelse om barnets röst i våra omvårdnadsprocedurer, för att använda i det dagliga arbetet. Personalgruppen har vid 4 tillfällen fått internutbildning med sensorisk träning utifrån barnets perspektiv och upplevelse. Utbildningen kommer fortsätta under våren vid nyanställning och Tema månad. I slutet av året implementerades samma ankomst-, omvårdnads- och utskrivningsmallar som Solna infört, men med en anpassning efter Huddinges vård.

DANDERYD

UTBILDNINGSINSATSER

- Bedside tillsammans med medarbetare
- Föreläsning NIDCAP, hudnära vård och amning
- Introduktion sommarvikarier
- Fokus förflyttning
- Familjedelaktighet med fokus på syskon
- Implementering av samtalsmallar- ankomstsamtal/omvårdnadssamtal och utskrivningssamtal

MÅLSÄTTNING

- att öka förståelsen för betydelsen av vad hudnärvård innebär för nyfödda sjuka barn och deras familjer och därmed öka tiden för hud mot hud
- att nå en barn- och familjecentrerad utvecklingsstödjande neonatalvård i större utsträckning
- att ge olika verktyg till personal och föräldrar för att öka deras möjlighet att observera och översätta barnets språk genom att lära sig att tolka barnets signaler och beteenden
- att öka föräldrarnas och syskonens delaktighet i allt som rör barnet

Perinatal Palliativ vård/ etik

Steg 5 i perinatal palliativ vård har ett brett uppdrag som inkluderar utbildningsinsatser både internt och externt, samt en nära kontakt med familjer som har förlorat eller kommer förlora sitt barn kort efter födelsen. Möten med familjen sker både på avdelningen och på fostermedicin, och tillsammans med föräldrarna tas en palliativ vårdplan fram. Samarbetet med fostermedicin har utvecklats och de palliativa omvårdnadsjournalerna kan nu läggas in i Obstretrix, istället för som tidigare analogt i en pärm, vilket underlättar mycket för familj och barnmorskor.

Under 2022 har steg 5 tillsammans med universitetssjuksköterska på Barnregionsavdelningen planerat och byggt upp en Palliativ ombudskurs, med planerad start i februari 2023. Ansvarig deltar även i en grupp som tar fram nationella palliativa riktlinjer i neonatal palliativ vård. Riktlinjerna ska vara färdiga för publicering under hösten 2023.

Genomförda utbildningsinsatser

- Föreläsning i Uppsala om fjärls projektet samt fokus palliativvård på deras etikforum
- Föreläsning på Kvinnokliniken om samarbetet med fostermedicin
- Föreläsning om Palliativ vård, 15hp neonatal Intensivvård
- Föreläsning Perinataldagarna om de neonatal palliativa riktlinjerna och samarbetet med fostermedicin
- Föreläsning Etik för kliniskt basår
- Föreläsning Etik för 15hp neonatal Intensivvård

Arbetet med att implementera etik-ronder fortskrider. Verksamhetens etikgrupp har som mål att träffas en gång i månaden. På våra tre enhet jobbar vi med att försöka få våra etikcaféer att fungera, med träffar minst en gång i månaden.

Personcentrerad om vårdnad med fokus på Hud

Hudskador inom neonatalvården är ett vanligt problem, särskilt vid behov av andningsunderstöd och infarter. Februari är Temamånad hud och inför 2022 beslutade hudgruppen att fokusera på **Hudsvamp**. Under tema-månaden höll hudgruppen föreläsningar, arbetade fram en checklista för KTC – rum, och genomförde en Quiz.

Följande områden inkluderades i temamånaden

- Hudsvamp
- Trycksår vid andningsunderstöd
- Infarter och läkemedel
- Trycksår och hudskador

Ett flödesschema vid misstanke om svamp inför insättning av Canesten® salva arbetades fram och aktivitetsplan "SVAMP vid start av behandling" skapades i Take Care.

Dag 1: Fotografera. Tvätta/bada/ta försiktigt bort Cavilon®-rester, smörja med barnolja- utvärdera (vid omfattande hudförändring be läkare inspektera direkt)

Dag 2: Tvätta/bada- smörja med barnolja- utvärdera

Dag 3: Fotografera om misstanke kvarstår. Läkare inspekterar- odla? invänta provsvar innan insättande av Canesten®, ha med lokalisering och duration i ordinationen.

Mottagandet i verksamheten har varit mycket positivt. Det fanns flera frågetecken kring hudsvamp hos prematurer och få fotodokumenterade fall på enheterna. Före projektstart skickades väldigt få odlingar vid misstanke om svamp och flödesschemat har förändrat rutinerna vid handläggning av misstänkt svamp. Antalet ordination av Canesten® för hudsvamp minskade och en sammanställning av resultatet kommer presenteras under 2023. Standardiserade vårdplaner för risken för hudskador (grimma och CPAP) samt för svamp började användas under 2021-2022.

Barnrättsombud

Målet är att det ska finnas minst ett barnrättsombud på samtliga verksamheter inom Astrid Lindgrens Barnsjukhus, inom neonatalverksamheten finns idag 6 stycken. I uppdraget ingår bland annat:

1. Värnar om barnets perspektiv och delaktighet
2. Inspirerar, utbildar och stödjer kollegor i barnrättsfrågor
3. Driver barnrättsarbetet framåt på den egna verksamheten
4. Bevakar att barn och ungas rättigheter efterföljs enligt FN:s konvention
5. Stöttar ansvarig chef i frågor som rör barn och ungas rättigheter
6. Efterfrågar och förbereder barnkonsekvensanalyser.
7. Ingår i nätverk med andra Barnrättsombud på ALB, Karolinska och i RS och deltar på Nätverksträffar

SOLNA

Under 2022 har barnrättsombuden på Solna skrivit en barnkonsekvensanalys gällande öppnandet av "uterum" och start av samvård. Denna analys är del av en större analys från patientsäkerhetsgruppen. Barnrättsombuden har även hållit i fyra föreläsningar för medarbetarna om vad det innebär att vara Barnrättsombud, vad vi kan göra för avdelningen, de inbegripande barnen och deras föräldrar, samt lite info om barnkonventionen.

Det har även tagits fram material till en välkomstpärm som nu finns på alla rum till föräldrarna, som innehåller info om sjukhusskolan, biblioteket, lekterapi, viktiga telefonnummer samt information om hur föräldrarna kan prata med sina ev. andra barn om det som händer på neo. På barnrättsveckan genomfördes olika aktiviteter med fokus på syskon och föräldrar.

PLANERADE AKTIVITETER FÖR 2023

- Presentation/föreläsning om fasthållning
- Samarbete med kuratorn gällande orosanmälningar. Föreläsningar för medarbetarna om psykisk ohälsa hos föräldrar.
- Synliggöra barnrättsombudets arbete på Neonatalverksamhetens Instagram

Projekt

Inom verksamheten pågår flera omvårdnadsinitierade projekt. Nedan är några exempel.

Neonatalt introduktionsår

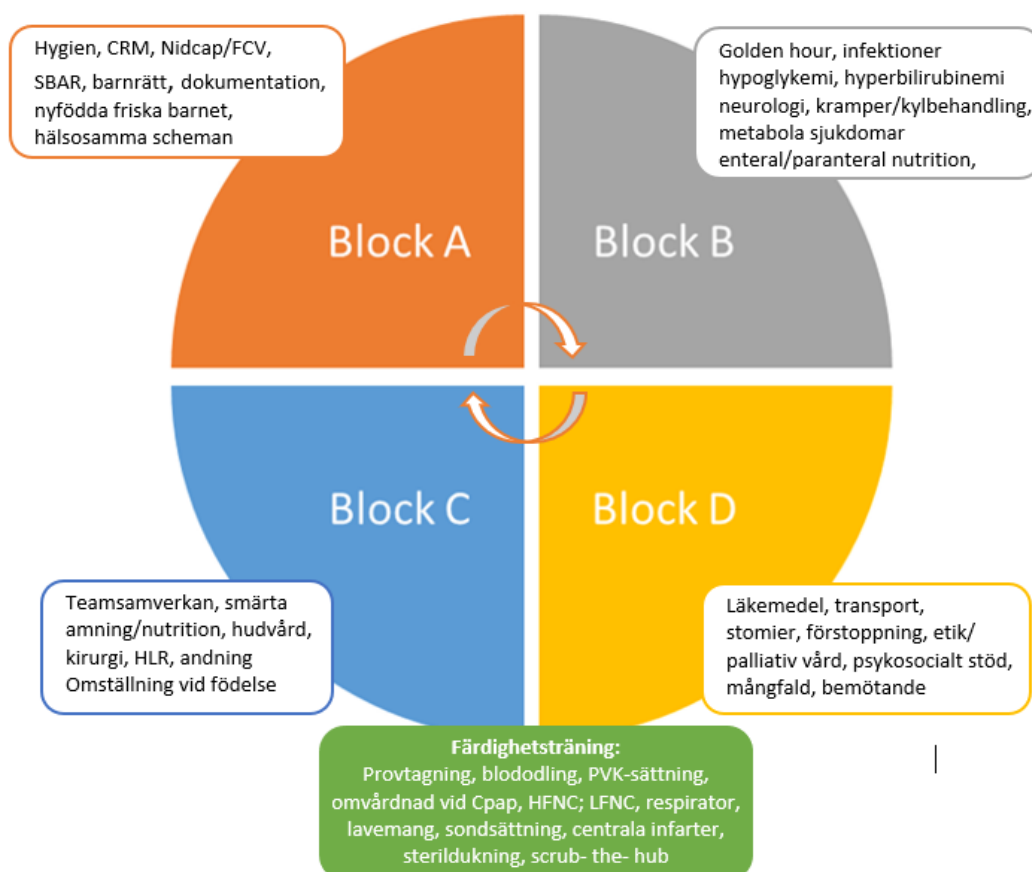
Under 2022 har projektet neonatalt introduktionsår haft uppstart. Det övergripande syftet med introduktionsåret är att ge nya medarbetare en trygg start i yrkeslivet. Målgrupp är nyanställda och nyutexaminerade sjuksköterskor (Steg 1), anställda inom Omvårdnadsområde Neonatologi. Under det neonatala introduktionsåret får den nya medarbetaren under ett år avsätta 10% betald arbetstid av en heltidsanställning.

KURSENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Nya medarbetare erbjuds att börja introduktionsåret i det block som ligger närmast start av anställning. Innehållet ger en bred bas av kunskap relaterat till neonatalvården och är anpassat till sjuksköterskor på steg 1. Färdighetsträningar mixas med föreläsningar, workshops och hospiteringar inom ALB. Mentorsprogrammet är även en del i introduktionsåret, med både individuella- och gruppträffar. Innehållet täcker in samtliga kärnkompetenser: Personcentrerad vård, samverkan i team, informatik, ledarskap, pedagogik, evidensbaserad omvårdnad, förbättringskunskap och kvalitetsutveckling samt säker vård.

Uppstart med Grupp 1, april 2022 med totalt 10 deltagare. Vid årsskiftet är det fortsatt 7 deltagare kvar och dessa examineras som första grupp i mars 2023. De första utvärderingarna visade att uppstarten av introduktionsåret både uppnådde samt översteg förväntningarna hos deltagarna. Följande utvärderingar under hösten har visat fortsatt goda resultat och det som utmärker sig starkast är möjligheten att få diskutera och ställa frågor i en grupp där alla är på samma nivå.

Uppstart med Grupp 2 i November 2022 med totalt 10 nya deltagare. De sjuksköterskor som har Steg 5-tjänst inom verksamheten har varit till stor hjälp och har tagit ansvar för att förmedla kunskap om sitt ansvarsområde. Bland flera andra så har både "Familjecentrerad utv. Stödjande vård" och "Nutrition" har fått varsin heldag till förfogande, vilket varit mycket uppskattat hos deltagarna. Målet med 2023 är att utvärdera innehållet tillsammans med deltagarna. Detta för att i möjligaste mån kunna fortsätta utveckla introduktionsåret.

Amningsträning med sond på BB – "Snabb-spåret"

Under 2022 har projektet amningsträning på BB drivits framgångsrikt och implementerats som en del av ordinarie verksamhet på Danderyd och Huddinge. Insatsen riktar sig till barn födda i graviditetsvecka v 35-36, dvs lätt prematurfödda, som vårdas på BB.

BAKGRUND

WHO rekommenderar helamning upp till 6 månader och delamning upp till 2 år eller längre. Statistiken visar på sjunkande amningsfrekvens i Sverige och enbart 12% helammar vid 6 månader. Ett barn som har underliggande problem tex prematuritet har andra behov av stöd vid amning och tillmatning än ett fullgånget friskt barn. I en lokal enkätstudie som omfattade 66 av 105 barn födda på Danderyds sjukhus i gestationsvecka 35, påvisades skillnader i amningsutfall beroende på om barnet vårdats på neonatalavdelning, BB och/eller hemsjukvård och beroende av vilka tillmatningsmetoder som användes. Vid 3 månaders ålder hel- eller delammade 71% av barnen. Sond- och koppmatning var associerat till signifikant bättre amningsutfall än flaskmatning. De barn som vårdades med hemsjukvård hade sond som främsta tillmatningsmetod och var de sjukaste i studiepopulationen, men hade ändå en hög amningsfrekvens (83%) (Text från neo riktlinje: amningsträning på BB). Även om studien var liten, blev slutsatsen att med rätt stöd kan både friska och sjuka 35-veckorsbarn uppnå hög amningsfrekvens. De barn som inte orkar koppmatning på BB eller behöver stora volymer, bör erbjudas sond om modern önskar amma, och hemsjukvård när barnet är tillräckligt friskt för att vårdas hemma.

INSATSEN

Projektet är en sjuksköterskeledd satsning där samverkan mellan Neo och kvinnokliniken är målet för att främja amningen, minska separation mellan barn och föräldrar och korta ner vårdtiden för barn född v 35-36. Idag är vårdformen snart i gång på alla tre siter och under 2021 och 2022 har 62 barn totalt inkluderats på Danderyd och Huddinge.

FÖRÄLDRARÖSTER

"Allting var extremt bra. Snabbspårväg var det bästa som kunde hänt oss. Så bara fortsatt med samma verksamhet och bygg ut snabbspåret så fler familjer fångas."

"Snabbspåret var typ det bästa som kunde ha hänt. Det är supersvårt att ge förbättringsförslag när allt var så bra."

"Jag var jättetrygg med er vård och hade därför önskat att ni varit inkopplade från början för stöd med amning och matning av prematur bebis eftersom jag inte upplevde att BB hade den kunskapen och kapaciteten vilket skapade onödig oro."

PERSONALUTBILDNING

Utbildningsfilmer kring sex olika identifierade teman spelades in och laddades upp på G-mappen för neonatal uppföljning och hemsjukvård: ät-ovilja, depressioner, mentalisering/anknytning, krisstöd, föräldraångest och bemötande av föräldrar med NPF. Det har framkommit önskemål om att fler ska kunna ha tillgång till utbildningsfilmerna, såsom stödfunktionerna (exempelvis sjukgymnaster) och avdelningspersonalen.

Varje tema består av ett antal kortare filmer på 5-20 minuter som är anpassade att ses när kortare "luckor" uppstår under arbetsdagen, såsom vid avbokade eller uteblivna besök. Det har visat sig att schemat är stressat för personalen, dels på grund av Coronapandemin och dels på grund av personalbrist. Det har krävts avsatt tid för att se filmerna. Efter en period av några veckor har vårdutvecklaren besökt arbetsplatsen direkt eller via Zoom för entimmes workshop

med frågestund och i förekommande fall fallbeskrivningar för diskussion. Det är under dessa träffar som kunskapen har befästs och personalen har tagit del av varandras erfarenheter. Utbildningsmaterialet finns kvar på G-mappen och nyanställd personal kan se materialet som en del i sitt introduktionsprogram.

Mentorskap

Projekt mentorskap har pågått sedan 2020 och är nu implementerat på alla tre siter. Under 2022 har även mentorskapet inkluderat nya undersköterskor. Projektets syfte är att alla nya sjuksköterskor och undersköterskor som befinner sig på steg 1 på kompetensstegen får individuellt stöd och samtal men sin mentor under 1 års tid. Utöver det individuella stödet träffas alla adepter regelbundet för reflektioner på gruppnivå.

MÅLSÄTTNING FÖRVÄNTAT RESULTAT

- Öka chans till rekrytering
- Öka kvarstannandet både bland nyanställda och erfarna.
- Bredda bilden av lärande miljö, samverkan-utveckling.
- Mentorstöd för både SSK och USK gör att vi får ett gemensamt språk och grund för stöd.
- Ökar patientsäkerhet, förbättrad arbetsmiljö, minskar stress och ökar motståndskraften hos nya kollegor.

Sedan start så har 32 nya Sjuksköterskor deltagit i programmet och 384 individuella samtal är genomförda. 21 handledningstillfällen och 11 gruppreflektioner. Utvärderingen visade att det främsta stödet man önskade och fick av sin mentor var att få reflektera över sin roll som sjuksköterska samt avlastning genom att få prata om jobbet på neonatalavdelning och utmaningar. Informationsmaterial har utformats och spridits i olika kanaler. Både filmer och delaktighet i Neopodden har medfört att flera externa men också interna kontakter har hört av sig och varit intresserade av mentorskapsprogrammet vilket resulterat i att vi varit delaktiga och spridit visioner och erfarenheter av vad gott stöd kan innebära och hur utfallen varit inom OO Neonatologi, Karolinska.

Bild från inspirationsdag - mentorsträff feb 2022!

Forskningssjuksköterskor

Inom verksamheten finns forskningssjuksköterskor som nästan uteslutande bistår olika forskningsprojekt. Arbetet innebär framför allt att koordinera studier och se till att studieprotokollen följs, att tex studieprover tas vid rätt tidpunkt och tas om hand på rätt sätt. Men andra arbetsuppgifter är tex utformning av checklistor, information till personal, beställning av material och kontakt med lab. För att sprida information om forskning och olika studier presenterar forskningssjuksköterskorna studier på uppstartsmöten mm.

HUDDINGE

Vi har fått en ny forskningssjuksköterskekollega under året, vilket är jätteroligt. Under året har vi börjat samarbete med nystartade CKB (Centrum för Kliniska Barnstudier). Två av våra forskningssjuksköterskor har börjat jobba där på deltid. Ett nätverk för forskningssjuksköterskor på ALB har startat och vi har haft våra första träffar. Två nya studier har startat på Huddinge 2022. DROP- studien där vi undersöker om kortison droppar kan förhindra att barn med ROP behöver laserbehandlas. I Improve 2-studien provar vi en ny NAK som kan mäta temperatur och PO2. Tellus 1000 fortsätter att inkludera barn både på BB och på neo.

PreDECESS-studien som startade på Huddinge i december är ett samarbete mellan förlossningen och neonatalen. De barn som kan inkluderas i studien är födda vaginalt mellan vecka 30+0 och 34+6, och det ska finnas en tid för när navelsträngen klampas. Syfte med studien är att utvärdera en ny metod för omhändertagande av det måttligt för tidigt födda barnet med hud mot hudkontakt och bibehållen navelsträng. På Huddinge har personalen börjat arbeta med ett nytt akutblad vid neonatalt omhändertagande, där vissa partier är rödmarkerade då de är extra viktiga att fylla i för studien. Under vårdtiden följs barnen med salivprovtagning för kortisol och oxytocin för att mäta barnets stressnivåer. Föräldrarna kommer fylla i enkäter fram till att barnet fyller fyra år. Enkäternas syfte är att följa mamma och partners mående och barnets utveckling.

Magisterexaminationer

Under 2022 har tre sjuksköterskor i verksamheten genomfört en magisterexamen och en undersköterska slutfört specialistutbildning barn.

MAGISTERUPPSATSER

- Påverkan på barnets hälsa vid postpartumdepression hos modern
- Föräldrars upplevelse av att amma barn med andningsunderstöd på neonatalvårdavdelning
- Intensivvårdssjuksköterskors erfarenheter av att vårda patienter med delirium

Doktorander

Inom verksamheten bedriver följande sjuksköterskor doktorandstudier:

Caroline Aleksi Mägi

Januari 2023 disputerade Caroline med avhandlingen "Maternal stress and allergic disease in offspring". Studien heter PreventADALL (preventing atopic dermatitis and allergy in children). Institutionen för Kvinnors och barns hälsa.

Siri Lilliesköld bedriver doktorandstudier med övergripande syfte att studera effekter av omedelbar hud-mot-hud kontakt för mycket för tidigt födda barn i samband med omställningen efter födelsen. Detta görs ffa inom ramen för "IPSTOSS" studien, en randomiserad kontrollerad studie för barn mellan 28+0-32+6 som pågår just nu på Danderyd, Huddinge samt Stavanger Universitetssjukhus. Inom Siris delprojekt studeras bl a föräldraupplevelser och välbefinnande, amning, fysiologisk samklang mellan mor-barn samt föräldra-barn interaktion. Siri genomförde sitt halvtidsseminarium under 2021.

Karl Hybinette doctorand, title project: Beyond a veil of reports. A systems-theoretic exploration of first line managers cognitive work in coordinating patient care across a tertiary level paediatric hospital. Ett systems säkerhet avgörs av dess förmåga att fungera trots störningar och oväntade händelser. Denna förmåga kallas inom systemsäkerhetsforskningen för resilience. Studien syftar till att förstå hur individer och team skapar säker vård och att utifrån den förståelsen bidra till utveckling av meningsfulla arbetssätt och verktyg som stödjer säker vård. Intuition LIME/MMC och forskargruppen SSiCH "System safety in healthcare". Karl genomförde sitt halvtidsseminarium under 2021. Karls disputation är planerad till höst 2023.

Pernilla Dillner doktorand, titel projekt: " Patient safety outcomes and nurse staffing in paediatric inpatient care" Doktorandprojektet är del av en internationell multicenterstudie. Huvudsyftet med projektet är att undersöka samband mellan omvårdnadsbemanning och omvårdnadsrelaterade patientutfall, med målsättningen att om möjligt identifiera brytpunkter avseende bemanning för säker vård. Pernillas halvtidsseminarium är planerat till höst 2023.

Publikationer 2022

Följande publikationer har medarbetare inom omvårdnad varit medförfattare till

Parents' Experiences of Immediate Skin-to-Skin Contact After the Birth of Their Very Preterm Neonates.

Lilliesköld S, Zwedberg S, Linnér A, Jonas W.

Immediate skin-to-skin contact may have beneficial effects on the cardiorespiratory stabilisation in very preterm infants. Linnér A, Lode Kolz K, Klemming S, Bergman N, Lilliesköld S, Markhus Pike H, Westrup B, Rettedal S, Jonas W

Parent-infant closeness after preterm birth and depressive symptoms: A longitudinal study. Lehtonen L, Lilliesköld S, De Coen K, Toome L, Gimeno A, Caballero S, Tameliene R, Laroche S, Retpap J, Grundt H, Van Hoestenbergh MR, Skene C, Pape B, Axelin A.

Immediate skin-to-skin contact after birth ensures stable thermoregulation in very preterm infants in high-resource settings. Lode-Kolz K, Hermansson C, Linnér A, Klemming S, Hetland HB, Bergman N, Lilliesköld S, Pike HM, Westrup B, Jonas W, Rettedal S.

Incidence and characteristics of adverse events in paediatric inpatient care: a systematic review and meta-analysis . Pernilla Dillner, Luisa C Eggenschwiler, Anne W S Rutjes, Lena Berg, Sarah N Musy, Michael Simon, Giusi Moffa, Ulrika Förberg, Maria Unbeck.

Maternal Stress, Early Life Factors and Infant Salivary Cortisol Levels. Olsson Mägi CA, Wik Desprée Å, Småstuen MC, Almqvist C, Bahram F, Bakkeheim E, Bjerg A, Glavin K, Granum B, Haugen G, Hedlin G, Jonassen CM, Lødrup Carlsen KC, Rehbinden EM, Rolfsjord LB, Staff AC, Skjerven HO, Vettukattil R, Nordlund B, Söderhäll C.

Allergic disease and risk of stress in pregnant women: a PreventADALL study. Olsson Mägi CA, Bjerg Bäcklund A, Lødrup Carlsen K, Almqvist C, Carlsen KH, Granum B, Haugen G, Hilde K, Lødrup Carlsen OC, Jonassen CM, Rehbinder EM, Sjøborg KD, Skjerven H, Staff AC, Vettukattil R, Söderhäll C, Nordlund B.

Impaired skin barrier and allergic sensitization in early infancy. Wærnberg Gerdin S, Lie A, Asaranoj A, Borres MP, Lødrup Carlsen KC, Færdig M, Konradsen JR, Monceyron Jonassen C, Olsson Mägi CA, Rehbinder EM, Rudi K, Skjerven HO, Staff AC, Söderhäll C, Tedner SG, van Hage M, Vettukattil R, Nordlund B.

Filaggrin mutations in relation to skin barrier and atopic dermatitis in early infancy. Hoyer A, Rehbinder EM, Færdig M, Asad S, Lødrup Carlsen KC, Endre KMA, Granum B, Haugen G, Hedlin G, Monceyron Jonassen C, Katayama S, Konradsen JR, Landrø L, LeBlanc M, Olsson Mägi CA, Rudi K, Skjerven HO, Staff AC, Vettukattil R, Bradley M, Nordlund B, Söderhäll C

Medverkande i Årsberättelse Omvårdnad 2022

Emily Nilsson	Uppdrag utbildning/komp.utv.	Huddinge
Paulina Sjöberg	Uppdrag utbildning/komp.utv.	Huddinge
Caroline Aleksi Mägi	Doktorand/ hudgruppen	Huddinge
Lina Norberg Larsson	Steg 5 FCV	Huddinge
Nadine Klein	Steg 5 Patientsäkerhet	Huddinge
Camilla Halzius	Forskningssjuksköterska	Huddinge
Therese Klaesson	Steg 5 Kompetensutveckling	Danderyd
Ann-Sofie Sundberg	Steg 5 Kompetensutveckling	Danderyd
Jessica Söderlund	Steg 5 Familjecentrerad utv. stöd	Danderyd
Sofie Lindblad	Steg 5 Nutrition	Danderyd
Erika Lager	Steg 5 Patientsäkerhet	Danderyd
Maria Appelqvist	Steg 5 Nutrition	Solna
Cecilia Israelsson	Uppdrag utbildning/komp.utv.	Solna
Anna- Stina Jansson	Steg 5 Patientsäkerhet	Solna
Ann Jonsson	Uppdrag Nidcap	Solna
Lotten Jonasson Carlsson	Steg 5 FCV/ uppdrag Nidcap	Solna
Maria Oddbratt	Barnrättsombud	Solna
Marie Wahlsten	Barnrättsombud	Solna
Marie Kristiansson	Steg 5 Hud	Solna/ verksamhetsövergrip
Helena Wennerström	Steg 5 Dokumentation	Solna/ verksamhetsövergrip
Therese Kjellin	Steg 5 Etik/perinatal palliativ vård	Solna/Verksamhetsövergrip
Karl Hybinette	Uppdrag Patientsäkerhet, doktorand	Solna/Verksamhetsövergrip
Åsa Östberg	Ansvar: neonatala transporter	Solna/ verksamhetsövergrip
Ann-Sofi Ingman	Uppdrag Nidcap	Verksamhetsövergrip
Kristina Jonsson	Verksamhetsutvecklare	Verksamhetsövergrip
Anja Lundström	Projektanställd "mentorskap"	Verksamhetsövergrip

Ansvarig för produktion: Pernilla Dillner Omvårdnadsansvarig
pernilla.dillner@regionstockholm.se

Referenser:

Svensk sjuksköterskeförening (2014) STRATEGI för kvalitetsutveckling inom omvårdnad
<https://www.swenurse.se/globalassets/01-svensk-sjukskoterskeforening/publikationer-svensk-sjukskoterskeforening/kvalitet-publikationer/strategi-for-kvalitetsutveckling-inom-omvardnad.pdf>

Svensk Sjuksköterskeförening (2017) Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska.
<https://www.swenurse.se/globalassets/01-svensk-sjukskoterskeforening/publikationer-svensk-sjukskoterskeforening/kompetensbeskrivningar-publikationer/kompetensbeskrivning-legitimerad-sjukskoterska-2017-for-webb.pdf>

Svenskt neonatalt kvalitetsregister: <https://www.medscinet.com/pnq/>